

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot en organisatie van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs**

- **Principiële goedkeuring**

1. INHOUDELIJK**1.1. Algemeen**

Het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten, vervangt artikel II.112 van de codex hoger onderwijs door wat volgt:

“Art. II.112. §1. De educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt door de hogescholen aangeboden binnen het hoger beroepsonderwijs in het studiegebied Onderwijs en heeft een studieomvang van negentig studiepunten.

§2. De toegang tot de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt beperkt tot studenten die minstens drie jaar nuttige ervaring in een technisch of praktisch vak kunnen bewijzen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop deze nuttige ervaring wordt aangetoond.

...

§6. De Vlaamse Regering kan nadere regels en voorwaarden bepalen waaronder de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt georganiseerd.”

Hiermee wordt het erkennen van nuttige ervaring verplaatst van bij de intrede in het beroep naar voor de start van de lerarenopleiding. Hiervoor zijn twee redenen. Zo waren er vaak klachten van cursisten die de lerarenopleiding (SLO) aanvatten, om op basis van werkervaring, leraar te kunnen worden. Zij worden na het beëindigen van hun opleiding vaak geconfronteerd met het feit dat ze op basis van hun werkervaring geen of nauwelijks nuttige ervaring erkend krijgen en dan ook moeilijker een job in het onderwijs kunnen vinden. Een andere reden wat dat het nieuwe decreet van vakdidactiek een verplicht onderdeel van elke lerarenopleiding maakt. Door de nuttige ervaring van kandidaat leraren te onderzoeken en te erkennen voor de start is het voor lerarenopleidingen ook duidelijker naar welke vakken en in welke vakdidactiek(en) kandidaat leraren opgeleid dienen te worden.

Voor het erkennen van de nuttige ervaring voor de start van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs dient een procedure vastgelegd te worden. Oorspronkelijk werd hiervoor gedacht aan de bestaande procedure voor het toekennen van nuttige ervaring, maar deze lijkt niet geschikt voor de nieuwe doelstelling, onder meer omwille van volgende redenen:

- Het gaat om een beoordeling van de startbekwaamheid van de kandidaat-student, die gebaseerd is op eerdere opleiding(en) en/of werkervaring. Dit is iets anders dan de nuttige ervaring die in het kader van geldelijke anciënniteit kan worden aangevraagd;
- Momenteel wordt de procedure voor het erkennen van nuttige ervaring ook gebruikt om de geldelijke anciënniteit van bepaalde groepen leraren te berekenen. Het ene is een inhoudelijke procedure, het andere eerder een administratief technische, maar door de mix worden bepaalde administratieve procedures (vb. stamboeknummer) en arbeidsvoorwaarden (vb. bepalingen welke diensten in aanmerkingen komen) nu gemengd;
- Momenteel zijn er geen termijnen opgenomen in de procedure en wordt deze opgestart van zodra iemand in dienst komt. De beslissing valt dus meestal na de indiensttreding en wordt retro-actief toegepast. Indien nuttige ervaring een inschrijvingsvoorwaarde wordt zullen de dossiers veel meer in bulk binnen komen. Kandidaten moeten immers een beslissing in handen hebben vóór de inschrijving in de lerarenopleiding;
- De doorlooptijd van dossiers is soms (te) lang. Dit is deels te wijten aan de procedure, maar ook deels aan de kwaliteit van de ingediende dossiers. Het is voor aanvragers niet altijd duidelijk voor welke vakken zij nuttige ervaring zouden kunnen aanvragen, waardoor de aanvragen vaak breed en aspecifiek ingediend worden;
- De lerarenopleidingen zijn niet betrokken in de huidige procedure. Voor de huidige procedure is dat ook niet nodig, maar aangezien het in de toekomst om een toelatingsvoorwaarde gaat, lijkt het evident dat ook hun stem moet kunnen doorwegen in het dossier.

Het voorstel is dan ook dat de hogescholen hiervoor een procedure vastleggen. Voor deze doelgroep wordt de te ontwikkelen procedure losgekoppeld van de procedure voor het aanvragen van de geldelijke anciënniteit.

Samen met de VLHORA is hiertoe een kader uitgewerkt dat vertrekt vanuit volgende principes:

- Het bepalen van de startbekwaamheid (ifv bekwaamheidsbewijs/ mogen starten in het educatief graduaat voor secundair onderwijs) en de nuttige ervaring in functie van geldelijke anciënniteit worden losgekoppeld. Zo kunnen de criteria afgestemd worden op de startbekwaamheid, eerder dan op het toekennen van nuttige ervaring in het kader van geldelijke anciënniteit.
- De bevoegdheid van de leraar (vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs) wordt enkel bepaald door het educatief graduaat voor secundair onderwijs, alle andere voorwaarden (jaren nuttige ervaring, traject secundair onderwijs, ..) vallen weg, gelet op het volgende principe.
- Toegang vs. vakbekwaamheid. De centrale vraag die beantwoord moet worden voor de start van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs is: "Heeft de kandidaat, op basis van voorgaande werkervaring en/of opleiding, voldoende kennis en vaardigheden om een bepaald vak/module te kunnen geven in het onderwijs? Of heeft de kandidaat op basis van voorgaande werkervaring, het potentieel om de nodige kennis en vaardigheden voor dat vak/module te kunnen geven in onderwijs, te verwerven voor het beëindigen van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs?" Tijdens de opleiding beoordeelt de opleiding (vb. door de stage) of er voldoende kennis en vaardigheden zijn om dat vak/module te kunnen geven in het onderwijs. Indien de kandidaat toch niet zou voldoen, kan er geen diploma uitgereikt worden. Dit is op zich niet nieuw en geldt ook voor de andere lerarenopleidingen.
- Een eenvoudige toegangsprocedure voor de grootste groep studenten. Voor kandidaat studenten die reeds vijf jaar professionele ervaring hebben in één van de onderwijsvakken van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs is het bewijs van deze tewerkstelling voldoende. Zo kan bvb een kandidaat met een diploma BSO handel die 10 jaar in het familiebedrijf gewerkt als bouwvakker gaan lesgeven in het onderwijsvak 'bouw'. Voor kandidaten die geen vijf jaar professionele ervaring kunnen aantonen, maar wel drie

jaar, geldt dat zij bijkomend een attestering van een inhoudelijke opleiding m.b.t. het gekozen onderwijsvak moeten kunnen voorleggen. Dit kan een diploma secundair onderwijs, of gelijkwaardig zijn in een richting die aansluit bij het gekozen onderwijsvak, maar vb. ook een beroepscertificaat van een opleiding van de VDAB. Kandidaten die niet aan deze voorwaarden voldoen, zullen niet kunnen starten in de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs.

Naast afspraken rond de invulling van de startbekwaamheid van de kandidaat bevat het Besluit van de Vlaamse Regering ook bepalingen rond onderwijsvakken. Het begrip 'onderwijsvak' is al gekend in de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs. Het definieert een bepaald vakgebied in het secundair, deeltijdskunst en/of volwassenenonderwijs waartoe de kandidaat opgeleid zal worden. Voor elk onderwijsvak zal ook een bepaalde set van vereiste bekwaamheidsbewijzen bepaald worden. De bestaande lijst van onderwijsvakken is geactualiseerd waarbij bepaalde onderwijsvakken zijn geschrapt of samengevoegd. De lijst wordt nog verder overlegd met de instellingen wat mogelijks nog tot beperkte aanpassingen kan leiden.

Net zoals in de educatieve bachelor voor secundair onderwijs bepaalt de hogeschool welke van deze onderwijsvakken zij aanbiedt in de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs. In tegenstelling tot de in de educatieve bachelor voor secundair onderwijs wordt niet bepaald hoeveel onderwijsvakken een student kan volgen. Het is minimaal één, maar er is geen maximum bepaald.

1.2. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 bevat de lijst van onderwijsvakken voor de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs. De hogescholen kiezen zelf welke onderwijsvakken zij aanbieden.

Artikel 2 definieert het begrip "nuttige ervaring" in het kader van dit besluit.

In artikel 3 worden de toegangsvoorwaarden voor de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs uitgewerkt.

Artikel 4 legt de verantwoordelijkheid van de controle ervan bij de hogescholen, die, binnen de schoot van de VLHORA, gezamenlijk een procedure bepalen.

Artikel 5 bepaalt de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 6 belast de minister van onderwijs met de uitvoering van het besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Dit voorstel heeft geen financiële weerslag.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 8 februari 2019

De Inspectie van Financiën stelt dat het gemotiveerde akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist is.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr.2019/04 van 10 januari 2019.

Dit ontwerp van besluit bevat hoofdzakelijk regelgeving met een louter formeel karakter. Het gaat vooral om technische aanpassingen als gevolg van een gewijzigde hogere regelgeving, meer bepaald artikel II.112, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, vervangen bij het decreet van 4 mei 2018.

Er werd dan ook geen RIA opgesteld.

Het ontwerp van besluit vertegenwoordigt geen bijkomende administratieve lasten voor de betrokken instellingen. Er worden geen nieuwe principes toegevoegd, noch ingrijpend gewijzigd t.a.v. de huidige procedures.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd voorontwerp van besluit;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:

2.1. te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten

2.2. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

2.3. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent, vermeld in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, Deel 5 Rechtspositieregeling van het personeel, Titel 4 Medezeggenschap.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS